

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Міністерства освіти і науки України, м. Харків прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування на підставі прилюдного захисту дисертації «Механізм державного регулювання розвитку банківського сектора України» за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування « 26 » серпня 2026 року.

Веретельніков Ігор Олегович, громадянин України, освіта вища. За основним місцем роботи — заступник генерального директора (виконувач обов'язків виконавчого директора) Акціонерного товариства «Одеський припортовий завод».

Дисертацію виконано у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна Навчально-науковому інституті «Інститут державного управління» Міністерства освіти і науки України, м. Харків

Науковий керівник (керівники) Коваленко Микола Миколайович, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри економічної політики та менеджменту Навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою. Зміст, структура та обсяг дисертації відповідають нормативним вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувач має 9 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 статті у наукових фахових виданнях України:

- 1) Веретельніков І. О. Банківський сектор в умовах війни: особливості державного регулювання. Теорія і практика державного управління. 2023. № 1(76). С. 56–72.
- 2) Веретельніков І. О. Світові моделі державного регулювання банківського сектора. Державне будівництво. 2023. № 1(33). С. 148–162.
- 3) Веретельніков І. О. Національний банк як ключовий суб'єкт державного регулювання банківського сектора. Актуальні питання в сучасній науці. 2024. № 12(30). С. 234–246.
- 4) Веретельніков І. О. Теоретичні засади механізму державного регулювання розвитку банківського сектора. Теорія і практика державного управління. 2025. № 1(80). С. 157–166.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Офіційний рецензент Глущенко Ольга Володимирівна, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, доктор економічних наук, професор оцінила роботу позитивно та висловила такі зауваження:

1. Теза, на якій тримається висновок про стримувальний характер механізму, — «3–5 інструментів стимулювання проти понад 20 стримувальних» — наведена без прозорого переліку та процедури підрахунку. Віднесення інструмента до тієї чи тієї групи рідко однозначне: облікова ставка, буфери, рефінансування залежно від контексту працюють в обидва боки. Доцільно звести важелі Національного банку України в таблицю з класифікаційною ознакою — тоді асиметрія спиратиметься на відтворюваний рахунок, а не на враження.

2. Показники достатності капіталу (16,9 % при мінімумі 7 % і 17,3 % при мінімумі 10 %) прочитано однозначно — як успіх регулювання. Проте у воєнний час таке перевищення нормативів може означати й зворотне: обережність банків і осідання капіталу в депозитних сертифікатах Національного банку та облігаціях внутрішньої державної позики замість кредитування. Висновок виграв би від прочитання цих коефіцієнтів у зв'язці з динамікою кредитного портфеля, а не окремо.

3. Класифікацію шести моделей регулювання (ліберальна, європейська, американська, змішана, перехідна, ісламська) побудовано на єдиному критерії — ступені державного втручання, через що категорії частково перекриваються: межа між «змішаною» та «перехідною» моделями майже не вловлюється, а «європейська» й «американська» різняться не так рівнем втручання, як архітектурою нагляду. Доцільно доповнити типологію другим виміром — архітектурою нагляду (секторна модель, модель «двох вершин», інтегрований мегарегулятор) — та явно позначити, де Україна перебуває сьогодні й куди прямує за кожною з осей.

4. Найсильніша ідея роботи — система критеріїв оцінювання результативності — не потребує нового закону, щоб запрацювати бодай на рівні Національного банку України. Доцільно показати конкретний шлях упровадження: вбудувати п'ять запропонованих напрямів оцінювання окремим «розвитковим» блоком показників у вже наявний піврічний Звіт про фінансову стабільність і винести його на розгляд Комітету з фінансової стабільності. Полігоном для перевірки розвиткової функції може стати запуск в Україні Open Banking у межах Закону «Про платіжні послуги».

5. Розроблені система критеріїв оцінювання результативності та інституційні механізми координації Уряду й Національного банку України адресовані конкретним суб'єктам, однак у поданих матеріалах відсутні довідки чи акти про їх упровадження. Формально в умовах воєнного стану це не є безумовною вимогою, проте без документального підтвердження

застосування — хоча б в освітньому процесі або в пілотному форматі за участю фінансової установи — висновок про практичну готовність інструментарію лишається значною мірою декларативним.

Ці зауваження мають уточнювальний характер і не знижують наукової новизни та практичної значущості роботи.

Офіційний рецензент Швайко Мар'яна Леонідівна, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, кандидат економічних наук, доцент оцінила роботу позитивно та висловила такі зауваження:

1. Наголошуючи на переході банків до розвиткового, довгострокового кредитування, автор недостатньо враховує чинник якості активів — накопичення непрацюючих кредитів у воєнний період та ризики експозицій, пов'язаних із деокупованими й прифронтовими територіями. Спонування банків до розширення кредитування без паралельного механізму управління воєнним кредитним ризиком може підважити ту саму капітальну стійкість, на яку спирається задум. Пропозиції третього розділу виграли б від окремого блоку щодо роботи з непрацюючими кредитами.

2. У положенні новизни, де вдосконалено методичний підхід до оцінювання результативності регулювання, п'ять напрямів оцінювання (фінансова підтримка, захист прав клієнтів, регуляторна гнучкість, кібербезпека, комунікація) заявлено як рівнозначні, без обґрунтування їхньої ваги та без порогових значень, за яких показник вимагає регуляторної реакції. Через це заключне оцінювання лишається радше описовим; доцільно задати відносну вагомість напрямів і «спускові» рівні відхилень.

3. П'ятий напрям оцінювання — кібербезпека — та пропозиції щодо цифрової трансформації нагляду спираються на безперебійність цифрової інфраструктури регулятора й банків, яка в умовах обстрілів енергосистеми та кіберзагроз не гарантована. У роботі бракує розгляду резервних (офлайн) регламентів функціонування ключових регуляторних і платіжних процесів на періоди недоступності систем, що для прифронтового банкінгу є питанням практичним.

4. Пропозиції щодо законодавчого закріплення розвивальних інструментів (регуляторні «пісочниці», стимули для інноваційних банків, Open Banking) та інституційних механізмів координації Уряду й Національного банку України подано як напрями, без переліку конкретних змін до банківського законодавства й підзаконних актів та без оцінки їх реалістичності в поточних умовах. Оскільки саме готовність до впровадження автор заявляє як сильну сторону роботи, доведення пропозицій до рівня конкретного нормативного оформлення зробило б цю тезу переконливішою.

Наведені зауваження мають переважно дискусійний та конструктивний характер, стосуються складних аспектів реалізації політики у кризових

умовах і не знижують наукової цінності та практичної значущості отриманих результатів.

Офіційний опонент Майстро Сергій Вікторович, доцент кафедри управління у сфері цивільного захисту Національного університету цивільного захисту України, доктор наук з державного управління, професор оцінив роботу позитивно та висловив такі зауваження:

1. Робота, попри спеціальність 281 і декларований управлінський фокус, місцями зісковзує в площину банківської економіки: діагностика сектора виписана детальніше, ніж власне управлінський пласт — конфігурація суб'єктів, розподіл відповідальності, процедури ухвалення й перегляду рішень. Про це свідчить і індекс УДК 336.71. Автору варто чіткіше показати, у чому саме публічно-управлінська, а не фінансово-економічна новизна кожного результату, і назвати, який орган є «власником» кожного запропонованого інструмента.

2. Пропонуючи інституційні механізми координації Уряду та Національного банку України (спеціальні координаційні органи, операційні інструменти узгодження політик), автор входить у пряме напруження з конституційною незалежністю Національного банку — суперечність, яку він сам фіксує серед чотирьох груп правових проблем у другому розділі. Лишається нез'ясованим, як посилити координацію фіскальної та монетарної політик, не відкривши шлях до фіскального домінування над монетарним регулятором.

3. Система критеріїв моніторингу за п'ятьма напрямками описує, що вимірювати, але не замикає управлінського циклу: не визначено, хто є відповідальним суб'єктом оцінювання, за яким пороговим відхиленням яке регуляторне рішення має бути переглянуте і як заключне оцінювання двічі на рік повертається в ухвалення рішень. Без цієї прив'язки моніторинг лишається звітністю, а не важелем корекції.

4. Пропозиції третього розділу адресовано Національному банку України, Кабінету Міністрів України і Міністерству фінансів України, проте робота не моделює стратегічної поведінки органів, які внаслідок перерозподілу координаційних повноважень втрачають частину дискреції. Дизайн виграв би від стислої політекономічної оптики: ідентифікації ймовірних «блокувальників» і сумісних зі стимулами запобіжників, зокрема прив'язки до зовнішнього контуру зобов'язань Ukraine Facility як дисциплінуючого чинника.

Ці зауваження стосуються радше глибини управлінського опрацювання та реалізації в кризових умовах і не знижують високої оцінки наукової та практичної цінності роботи.

Офіційний опонент Круглов Віталій Вікторович, професор кафедри соціології і публічного управління Національного технічного університету

«Харківський політехнічний інститут», доктор наук з державного управління, професор оцінив роботу позитивно та висловив такі зауваження:

1. У першому розділі автор визнає європейську модель регулювання загалом придатною для України, а перехідну — оптимальною в умовах воєнного стану. Проте співіснування цих моделей і, головне, критерії та процедура переходу від перехідної моделі до європейської в міру завершення війни лишаються неформалізованими. Без явного «правила переходу» ризик подвійний: або перехідна модель із посиленням державним втручанням законсервується під приводом воєнної необхідності, або перехід відбудеться передчасно.

2. Теза про перетворення банківського сектора на «драйвер відбудови» є стрижнем роботи, але лишається радше метою, ніж доведеним результатом. Автор сам діагностує ефект «подвійного стискування» кредитних ресурсів через одночасний податковий і процентний тиск, проте не показано каузального ланцюга, за яким запропоновані регуляторні заходи долають це стискування й спричиняють саме довгострокове інвестиційне кредитування. Бракує сценарної оцінки впливу пропозицій на кредитну активність.

3. Пропозиції щодо законодавчого закріплення розвивальної функції (регуляторні «пісочниці», стимули для інноваційних банків, Open Banking у логіці PSD2) сформульовано на рівні напрямів. Для доведення їх до впроваджуваного стану бракує конкретного переліку правових кроків — які саме зміни до Закону «Про банки і банківську діяльність», Закону «Про Національний банк України» та підзаконних актів потрібні, у якій послідовності й з якими ризиками колізій.

4. Робота будується як нормативний проєкт трансформації, але не містить вбудованого способу перевірити, чи трансформація відбувається. Доцільно доопрацювати результати у вигляді дорожньої карти, синхронізованої з фінансовим циклом Ukraine Facility (відповідальні суб'єкти, строки, контрольні точки), із наперед визначеними критеріями та сценаріями (швидкий мир / затяжна війна), за якими модель або масштабується, або переглядається.

5. Здобувач заявляє повну готовність запропонованих інструментів до безпосереднього використання, проте в поданих матеріалах ця теза не підкріплена жодною довідкою чи актом про впровадження — ані з боку регулятора, ані органів виконавчої влади, ані освітнього процесу. В умовах війни отримання таких документів об'єктивно ускладнене й формально не є безумовно обов'язковим, втім для роботи, чия цінність позиціонується саме як прикладна, наявність бодай однієї довідки суттєво зміцнила б аргумент про практичну значущість.

Наведені зауваження мають конструктивний характер і не знижують високої оцінки наукової та практичної цінності роботи.

Результати відкритого голосування:

"За" _5_ членів ради,

"Проти" __0__ членів ради,
"Утримались" __0__ членів ради

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Веретельникову Ігорю Олеговичу ступінь доктора філософії з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради _____ Ігор ДУНАЄВ

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 15:26:37 30.08.2026

Назва файлу з підписом: Веретельников_I_O_РІШЕННЯ_разової_спецради.docx.asice
Розмір файлу з підписом: 31.1 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Веретельников_I_O_РІШЕННЯ_разової_спецради.docx
Розмір файлу без підпису: 27.2 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: Дунаєв Ігор Володимирович

П.І.Б.: Дунаєв Ігор Володимирович

Країна: Україна

РНОКПП: 2921700971

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 15:26:08 30.08.2026

Сертифікат виданий: "Дія". Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг

Серійний номер: 514B5C86A1E5DA1104000000393E0B00B530AB05

Тип носія особистого ключа: ЗНКІ криптомодуль ІІТ Гряда-301

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Кваліфікований

Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)

Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.08.19 13:00